

*Т.В. Медвідь, аспірантка
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”*

МОНЕТАРНІ ІМПУЛЬСИ У МОДЕЛІ ФІНАНСОВИХ, ТОВАРНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТОКІВ

Сьогодні сформувалося декілька теоретичних підходів до розуміння передавального механізму монетарної політики, його функцій та структури. Проте всі вони не розкривають природу каналів передачі грошових імпульсів у повному обсязі. Визначимо сутність явища передачі монетарних імпульсів за допомогою моделі кругообігу фінансових, товарних та інформаційних потоків в економіці.

За основу для її побудови взято моделі Сакса та Савлука. У структурі потоків виділено три групи. Потoki першої групи утворюють первинне коло кругообігу. Кожен із них має товарну частину та власне вартісне її вираження. Вторинне коло складається, відповідно, із потоків другого типу. Характерною їх особливістю є потрійний рух вартості (окрім чисто фінансового потоку 4, який характеризує чисті податки). Існування третього типу потоків обумовлено наявністю інформації як важливого додаткового ресурсу економічного середовища. Вони (інформаційні потоки) опосередковують перші два кола, пов'язуючи усіх суб'єктів економіки між собою, і утворюють третинне – інформаційне коло економіки.

Оскільки носіями взаємодій економічних агентів є саме потоки різної природи, то і вплив суб'єктів один на одного відбувається через зміну характеру їх руху. Таким чином, передача імпульсів перетворень та переходу економічного середовища до нового стану відбувається саме через регулювання різних характеристик потоків, що сполучають суб'єктів господарювання. Із цієї точки зору грошово-кредитна політика розглядає можливості впливу через потоки вторинного кола на первинне.

Розглянемо дію 3 класичних для закритої економіки каналів трансмісійного механізму через призму даної моделі.

Канал процентної ставки. Після зміни номінальної ставки першими реагують ринки короткострокових фінансових інструментів, а потім зміни відображуються в депозитній та кредитній політиці банків (довгострокових процентних ставках). Зміни вартості капіталу для фірм впливають на характеристики потоку, який відображує кредитні зобов'язання, а потім передає їх потоку, що відповідає за інвестиційну складову ВВП.

Канал заміщення (добробуту) можна охарактеризувати через зміну величини потоку, який впливає на сукупний дохід домогосподарств. Його зменшення означатиме “збідніння” агентів, виражене у недоотриманні процентного доходу, та внаслідок цього зміни у сукупному споживанні.

Функціонування кредитного каналу пояснюється змінами характеристик потоку, сформованого заощадженнями, як результату підвищення процентної ставки. Вони впливають на пропозицію тимчасово

вільних коштів, тобто на величину потоку, який формується рухом позичкового капіталу.

Ще одним шляхом передачі монетарних імпульсів, який виділяє більшість вчених, є канал очікувань. Його дію можна пояснити, розглянувши третинне (інформаційне) коло потоків. Монетарна влада із фінансовим сектором розташовані у сфері сильної взаємодії. Тому інформація про зміни у грошовій політиці швидко сприймається контрагентами. Відповідно, короткострокові процентні ставки далі впливають на довгострокові і т.д. Але у витоків даного процесу знаходиться не грошовий, а інформаційний потік. Отже, монетарні імпульси можуть мати як грошову, так і інформаційну природу.

Отже, передача монетарних імпульсів від грошово-кредитної влади до реального сектора відбувається за рахунок існування фінансових, товарних та інформаційних потоків, які їх сполучають, та є носіями потенціалу грошово-кредитних змін.

Медвідь, Т.В. Монетарні імпульси у моделі фінансових, товарних та інформаційних потоків [Текст] / Т.В. Медвідь // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник тез доповідей XII Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2009 р.): у 2-х т. – Суми: УАБС НБУ, 2009. – Т.2. – С. 112-115.